

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS  
VIEŠOJO VALDYMO GRUPĖ**

**PAŽYMA**

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS  
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 1994 M. RUGPJŪČIO 11 D. NUTARIMO NR. 728 „DĖL  
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“  
PAKEITIMO“ PROJEKTO (TOLIAU – PROJEKTAS)  
(TAP NR. 19-629; TAIS NR. 19-2605(2))**

2019-05-03 Nr. NV-1217

Vilnius

**Projekto rengėja** – Vidaus reikalų ministerija.

**Projekto tikslas.** Įgyvendinti Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo 4 straipsnio 2 dalį – nustatyti tvarką, pagal kurią Vyriausybė įvertina tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo pagrindų buvimą.

**Dabartinė situacija.** 2018 m. lapkričio 20 d. buvo priimtas Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatymo Nr. I-830 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymas, kurio įgyvendinimo nuostatose buvo numatytas pavedimas Vyriausybei **iki 2019 m. vasario 28 d.** priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Šiuo metu nėra nustatytos tvarkos, pagal kurią būtų atliekamas pagrindų įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje buvimą įvertinimas.

**Projekto esmė.** Projektu siūloma papildyti Vyriausybės darbo reglamentą nauju skyriumi, nustatant informaciją apie pagrindų įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje buvimą teikiančius subjektus, terminus ir procedūras pagal Laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įstatyme (toliau – įstatymas) numatytus tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo pagrindus. Siūloma nustatyti, kad **Vyriausybės kanceliarija:**

- **gauna informaciją** apie įstatyme nustatytų pagrindų įvesti laikiną tiesioginį valdymą buvimą iš Vyriausybės atstovo ir (ar) kitų kompetentingų institucijų;
- jeigu informaciją gauna iš kitų informacijos šaltinių, Vyriausybės kanceliarija **nusiunčia šią informaciją** Vyriausybės atstovui nuomonei pagal kompetenciją pateikti;
- per 5 darbo dienas nuo gavimo dienos **informaciją įvertina** (taip pat ir tais atvejais, kuomet remdamasi teismų sprendimais, Vyriausybė turėtų konstatuoti, kad savivaldybės taryba šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus), **parengia Vyriausybės nutarimo ir, prireikus Seimo nutarimo, projektus** dėl pasiūlymo Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje, kartu nurodydama argumentus, dėl kurių teikiamas atitinkamas pasiūlymas ir pateikia jį Ministrui Pirmininkui (**Ministras Pirmininkas turėtų kiekvienu atveju teikti nutarimo projektą Vyriausybei**);
- Ministro Pirmininko pateiktą Vyriausybės nutarimo projektą dėl pasiūlymo Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje Vyriausybė apsparsto Vyriausybės pasitarime ir, nusprendus siūlyti Seimui įvesti laikiną tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje, Vyriausybės posėdyje.

**Derinimas.** Projektas derintas su Krašto apsaugos ministerija, Lietuvos savivaldybių asociacija, Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentu, Teisingumo ministerija ir Vyriausybės atstovais. Pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, suderinti darbo tvarka.

Neatsižvelgta į Teisingumo ministerijos pastabą, kad **nenumatomas Vidaus reikalų ministerijos dalyvavimas vertinant tiesioginio valdymo įvedimo savivaldybės teritorijoje pagrindus ar rengiant ir teikiant Vyriausybei atitinkamus teisės aktų projektus**, nors vietos savivaldos klausimai Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 330 „Dėl ministrams pavedamų valdymo sričių“ 1.13.3 p. priskirti vidaus reikalų ministro valdymo sričiai. Vidaus reikalų ministerija mano, kad pagal įstatymo 2 straipsnio 4 dalį pagrindų, nurodytų to paties straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose, buvimo vertinimą turi atlikti pati Vyriausybė, o jai ir Ministrui Pirmininkui nustatytas funkcijas vykdyti padeda Vyriausybės kanceliarija, kuri turi teisę gauti iš ministerijų, Vyriausybės įstaigų, kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, valstybės įmonių informaciją, išvadas, pasiūlymus ir kitą medžiagą, kurios reikia Vyriausybės ir Ministro Pirmininko kompetencijai priskirtais klausimais. Taip pat pažymima, kad pagal siūlomas projekto nuostatas Vidaus reikalų ministerija, kaip ir kitos institucijos, pagal kompetenciją teiks papildomą informaciją Vyriausybės kanceliarijai, derins jos parengtus Vyriausybės nutarimo projektus ir kt.

**Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom.** Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

**Dalykinio vertinimo išvada.** Įstatymo 2 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad motyvuotą pasiūlymą laikinai įvesti tiesioginį valdymą savivaldybės teritorijoje 2 straipsnio 3 dalies 1–4 punktuose nustatytais pagrindais Seimui teikia **Vyriausybė, Vyriausybės nustatyta tvarka įvertinusi šių pagrindų buvimą**. Pagal Vyriausybės įstatymą **Vyriausybę sudaro Ministras Pirmininkas ir ministrai**. Atsižvelgiant į tai, ir įvertinus, kad vietos savivaldos valdymo sritis yra priskirta vidaus reikalų ministrui, nepritariame projekto lydraštyje Vidaus reikalų ministerijos pateiktiems argumentams ir manome, kad projektu siūlomos nustatyti naujos funkcijos Vyriausybės kanceliarijai neatitiktų institucinės sistemos ir institucijos paskirties, todėl siūlome atitinkamai keisti į Vidaus reikalų ministeriją.

Projektu siūlomos nustatyti procedūros ir terminai, kas, kada, pateikia informaciją apie galimą laikino tiesioginio valdymo savivaldybės teritorijoje įvedimo pagrindų buvimą, **kuri yra įvertinama** ir parengiamas Vyriausybės nutarimo projektas, **tačiau neapptariama, kokiais aspektais vertinimas turėtų būti atliekamas**. Ar įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 3 punkte nustatytos aplinkybės, pavyzdžiui, savivaldybės taryba per Vietos savivaldos įstatyme nustatytą laiką nepaskiria mero pavaduotojo, buvimas vienareikšmiškai lems tiesioginio valdymo įvedimą, ar būtų vertinamos ir susijusios aplinkybės: savivaldybės tarybos ir (ar) kitų savivaldybės institucijų (ne)funkcionavimas, gyventojų bendruomenės interesai ir pan. Siūlytume atitinkamai papildyti projektą.

Įstatymo 2 straipsnio 3 dalies 2 punkte nustatytas pagrindas – remdamasi teismų sprendimais, Vyriausybė konstatuoja, kad savivaldybės taryba šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus. Projekte turėtų būti aptartos procedūros (veiksmai) kaip Vyriausybė konstatuotų, kad savivaldybės taryba šiurkščiai pažeidinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją bei įstatymus, nes tik šį faktą konstatavus atsirastų pagrindas laikino tiesioginio valdymo įvedimui.

Pritariame Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2019 m. balandžio 30 d. išvadoje Nr. NV-1192 pateiktoms pastaboms ir pasiūlymams ir siūlome projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė

Aušra Balčiūnaitytė, tel. 870663825, el. p. ausra.balciunaityte@lr.lt